

Kultūras ministrija

K. Valdemāra iela 11a, Rīga, LV - 1364, tālr. 67330200, fakss 67330293, e-pasts pasts@km.gov.lv, www.km.gov.lv

VADLĪNIJAS

Rīgā

Vadlīnijas epidemioloģiskās drošības pasākumiem bibliotēku darbībā

Izdotas saskaņā ar
Ministru kabineta 2020.gada 9.jūnija
noteikumu Nr.360 „Epidemioloģiskās
drošības pasākumi Covid-19 infekcijas
izplatības ierobežošanai” 9.punktu

1. Vadlīnijas izstrādātas, lai Covid-19 infekcijas izplatības laikā bibliotēkām, veicot individuālu apmeklētāju apkalpošanu iekštelpās, nodrošinātu epidemioloģiski drošu bibliotēku apmeklējumu.
2. Lēmumu par bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas atjaunošanu pieņem bibliotēkas vadītājs sadarbībā ar dibinātāju, pamatojoties uz spēju pilnībā ieviest, pastāvīgi uzturēt un kontrolēt visas Ministru kabineta 2020.gada 9.jūnija noteikumos Nr.360 „Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” un šajās vadlīnijās noteiktās epidemioloģiskās drošības prasības attiecīgajā bibliotēkā.
3. Bibliotēka, sniedzot pakalpojumus apmeklētājiem, vadās no Ministru kabineta 2020.gada 9.jūnija noteikumu Nr.360 „Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” aktuālās redakcijas prasībām.
4. Bibliotēka var sniegt individuāla apmeklējuma iespējas (bibliotēkas iekštelpās vai ārtelpu lasītavās individuāliem apmeklētājiem vai apmeklētājiem no vienas mājsaimniecības) visām personām neatkarīgi no tā, vai tām ir sadarbspējīgs vakcinācijas, pārslimošanas vai testēšanas sertifikāts, nodrošinot divu metru distances ievērošanu gan starp apmeklētājiem, gan starp darbiniekiem, gan starp apmeklētājiem un darbiniekiem, izņemot gadījumus, ja personas dzīvo vienā mājsaimniecībā.
5. Sniedzot individuāla apmeklējuma iespējas, ja 14 dienu kumulatīvais Covid-19 gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju pārsniedz 120:

- 5.1. Bibliotēkas iekštelpās vienai personai nodrošina ne mazāk kā 25 m² no publiski pieejamo telpu platības. Ja apmeklētājiem publiski pieejamo telpu platība ir mazāka par 25 m², vienlaikus telpā var atrasties tikai viens apmeklētājs vai vienas mājsaimniecības locekļi;
- 5.2. Bibliotēku ārtelpu lasītavās (ja tādas ir izveidotas) vienai personai nodrošina ne mazāk kā 10 m² no publiski pieejamās teritorijas platības.
6. Sniedzot individuāla apmeklējuma iespējas, ja 14 dienu kumulatīvais Covid-19 gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju ir mazāks par 100, līdz brīdim, kamēr tas nepārsniedz 120:
  - 6.1. Bibliotēkas iekštelpās vienai personai nodrošina ne mazāk kā 10 m² no publiski pieejamo telpu platības. Ja apmeklētājiem publiski pieejamo telpu platība ir mazāka par 10 m², vienlaikus telpā var atrasties tikai viens apmeklētājs vai vienas mājsaimniecības locekļi;
  - 6.2. Bibliotēkas ārtelpās tiek nodrošināta pietiekama platība, lai bibliotēkas darbinieki un apmeklētāji brīvi varētu ievērot divu metru distanci un tiktu novērsta drūzmēšanās.
7. Sniedzot individuāla apmeklējuma iespējas, ja 14 dienu kumulatīvais Covid-19 gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju ir mazāks par 20, līdz brīdim, kamēr tas nepārsniedz 25:
  - 7.1. Bibliotēkas iekštelpās nav jāievēro nosacījumi par vienai personai nodrošināmo publiski pieejamo telpu platību. Bibliotēka organizē apmeklētāju plūsmu, nodrošinot divu metru distances ievērošanu starp individuāliem apmeklētājiem vai dažādu mājsaimniecību locekļiem un novēršot cilvēku drūzmēšanos (izņemot personas, kas dzīvo vienā mājsaimniecībā);
  - 7.2. Bibliotēka nosaka tādu maksimālo apmeklētāju skaitu, lai varētu organizēt apmeklētāju plūsmu, ņemot vērā apmeklētāju paredzamo uzvedību;
  - 7.3. Bibliotēkas darbinieki un apmeklētāji lieto mutes un deguna aizsegus bibliotēkas iekštelpās intensīvas pulcēšanās vietās, kur nav iespējams ievērot divu metru distanci.
8. Sniedzot individuāla apmeklējuma iespējas, bibliotēka:
  - 8.1. Iekštelpās sniedz pakalpojumus tikai tiem apmeklētājiem, kas pareizi izmanto mutes un deguna aizsegu – medicīniskās sejas maskas, nemedicīniskās (higiēniskās vai auduma) sejas maskas, nosedzot muti un degunu;
  - 8.2. Nosaka maksimālo apmeklētāju skaitu, kas vienlaikus var atrasties bibliotēkas telpās un ārtelpu lasītavās.
  - 8.3. Redzamās vietās (vēlams pie ieejas) publiski izvieto informāciju (tai skaitā svešvalodās) par maksimāli pieļaujamo personu skaitu, kas vienlaikus var atrasties bibliotēkas telpās.
  - 8.4. Nodrošina pastāvīgu vienlaicīgo apmeklētāju skaita kontroli bibliotēkā. Nepieciešamības gadījumā bibliotēka organizē bibliotēkas apmeklējumu pēc iepriekšēja pieraksta, nosakot maksimālo apmeklētāju skaitu, kas var ierasties bibliotēkā noteiktā laika periodā;

- 8.5. Organizē pakalpojuma sniegšanu tā, lai bibliotēkas darbinieki, kuri nav tieši iesaistīti darbā ar apmeklētājiem, bez vajadzības neatrastos bibliotēkas publiskajā zonā vienlaikus ar apmeklētājiem.
9. Bibliotēka apmeklētājiem, kuri var uzrādīt sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, var sniegt pakalpojumus, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā (piemēram, kultūras vai izglītojoši pasākumi).
  10. Bibliotēka, sniedzot pakalpojumus, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā, apmeklētājiem, kuri var uzrādīt sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu:
    - 10.1. Veic apmeklētāju sertifikātu pārbaudi tīmekļvietnē www.Covid19sertifikats.lv;
    - 10.2. Nodrošina, ka pakalpojumus sniedz tikai darbinieki, kuri atbilst šo vadlīniju 9.punkta prasībām;
    - 10.3. Nodrošina, ka pakalpojuma sniegšanas laikā bibliotēkas telpā vienlaikus ar pakalpojuma, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā, saņēmējiem neatrodas individuālie apmeklētāji vai citas personas, par kurām nav informācijas, ka tās atbilst šo vadlīniju 9.punkta prasībām. Ja bibliotēkas telpas neatļauj nošķirt pakalpojuma, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā, saņēmējus no individuālo apmeklētāju plūsmas, attiecīgo telpu uz pakalpojuma sniegšanas laiku individuālajiem apmeklētājiem slēdz.
  11. Sniedzot pakalpojumus, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā, apmeklētājiem, kuri var uzrādīt sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, pakalpojuma sniedzēji un saņēmēji var nelietot deguna un mutes aizsegus un neievērot savstarpēju divu metru distanci. Pakalpojuma saņēmēji, uzturoties bibliotēkas koplietošanas telpās, ja tajās ir iespējama saskarsme ar personām, par kurām nav informācijas, ka tās atbilst šo vadlīniju 9.punkta prasībām, tai skaitā bibliotēkas individuālie apmeklētāji, lieto mutes un deguna aizsegus un ievēro divu metru distanci.
  12. Bibliotēka, papildus personām, kuras var uzrādīt sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, pakalpojumus, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā var sniegt arī apmeklētājiem, kuri var uzrādīt sadarbspējīgu testēšanas sertifikātu, kā arī bērniem, kas ir jaunāki par 12 gadiem, ja tos pavada personas, kuras var uzrādīt sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, pārslimošanas vai testēšanas sertifikātu.
  13. Sniedzot pakalpojumus, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā, personām ar sadarbspējīgu testēšanas sertifikātu un bērniem, kas ir jaunāki par 12 gadiem, bibliotēka nodrošina, ka pakalpojuma sniedzēji un saņēmēji lieto mutes un deguna aizsegus (izņemot ārtelpās un izņemot situācijā, kad 14 dienu kumulatīvais Covid-19 gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju ir mazāks par 20) un iespēju robežās ievēro savstarpēju divu metru distanci. Bibliotēka apkopo informāciju par visiem pasākuma apmeklētājiem (vārds, uzvārds, kontaktālrūnis). Informāciju bibliotēka glabā līdz vienam mēnesim un nodod

Slimību profilakses un kontroles centram pēc tā pieprasījuma.

14. Gadījumos, ja pakalpojums, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā, personām ar sadarbspējīgu testēšanas sertifikātu un bērniem, kas ir jaunāki par 12 gadiem, tiek sniegts sēdvietās, bibliotēka iespēju robežās personalizē sēdvietas un saglabā informāciju par sēdvietām, kā arī nodrošina, ka blakus sēdvietās atrodas ne vairāk kā divas personas, kas nav vienas mājsaimniecības locekļi, un ne vairāk kā četras personas, kas ir vienas mājsaimniecības locekļi. Starp katrām blakus esošajām attiecīgi divām vai četrām sēdvietām bibliotēka nodrošina ne mazāk kā divu sēdvietu distanci, un sēdvietas rindās izkārtoti, nodrošinot divu metru distancēšanos no priekšā un aizmugurē sēdošajiem.
15. Sniedzot pakalpojumus, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā, iekštelpās personām ar sadarbspējīgu testēšanas sertifikātu un bērniem, kas ir jaunāki par 12 gadiem, pakalpojums nedrīkst būt ilgāks par četrām stundām, pēc divām stundām nodrošinot 15 minūšu pārtraukumu un telpu vēdināšanu.
16. Ja 14 dienu kumulatīvais Covid-19 gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju ir mazāks par 20, līdz brīdim, kamēr tas nepārsniedz 25, bibliotēka, sniedzot pakalpojumu, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā, ārtelpās personām ar sadarbspējīgu testēšanas sertifikātu un bērniem, kas ir jaunāki par 12 gadiem, drīkst nenodrošināt divu metru distanci starp apmeklētājiem un neievērot nosacījumus par apmeklētāju izvietošanu sēdvietās.
17. Sniedzot pakalpojumus, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā (t.sk. publiskus pasākumus, kas notiek bibliotēkā vai bibliotēkas teritorijā) personām ar sadarbspējīgu testēšanas sertifikātu un bērniem, kas ir jaunāki par 12 gadiem, šos pakalpojumus vienlaikus var izmantot ne vairāk kā 300 personas iekštelpās un ne vairāk kā 500 personas ārtelpās. Ja 14 dienu kumulatīvais Covid-19 gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju ir mazāks par 100, līdz brīdim, kamēr tas nepārsniedz 120, šo pakalpojumus vienlaikus var izmantot ne vairāk kā 500 personas iekštelpās un ne vairāk kā 1000 personas ārtelpās. Ja 14 dienu kumulatīvais Covid-19 gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju ir mazāks par 20, līdz brīdim, kamēr tas nepārsniedz 25, šo pakalpojumus vienlaikus var izmantot ne vairāk kā 1000 personas iekštelpās un ne vairāk kā 2000 personas ārtelpās.
18. Sniedzot pakalpojumus, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā, vienlaikus gan personām ar sadarbspējīgu vakcinācijas vai izslimošanas sertifikātu, gan personām ar sadarbspējīgu testēšanas sertifikātu un bērniem, kas ir jaunāki par 12 gadiem, ir iespējams šīs personu grupas nodalīt atsevišķās apmeklētāju zonās (attiecībā uz personām ar sadarbspējīgu vakcinācijas vai izslimošanas sertifikātu neattiecinot šo vadlīniju 17.punktā noteiktos apmeklētāju skaita ierobežojumus), nodrošinot, ka šo apmeklētāju grupu plūsmas nepārklājas.
19. Apmeklētāju plūsmas organizēšanai bibliotēka iespēju robežās izmanto atsevišķas ieejas un izejas, novēršot jebkādas šķēršļus (informācijas stendi u.c.), kas varētu sašaurināt ieejas vai izejas un kavēt apmeklētāju plūsmu, un

- apmeklētāju plūsmu organizē vienā virzienā, ja tas ir iespējams.
20. Bibliotēka veic nepieciešamos pasākumus, lai novērstu apmeklētāju drūzmēšanos pie ieejas un izejas, kā arī koplietošanas telpās (labierīcības, garderobes).
  21. Bibliotēka izstrādā dokumentētu iekšējās kontroles sistēmu epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanai, kas ietver sekojošas procedūras – pasākuma apmeklējuma pieteikšanas kārtība, apmeklētāju plūsmas kontrole, telpu dezinfekcija, gaisa kvalitātes kontrole, komunikācija ar apmeklētājiem pirms bibliotēkas apmeklējuma un apmeklējuma laikā (tajā skaitā paziņojumu biežums par nepieciešamību ievērot divu metru distanci), vizuālā komunikācija un navigācija bibliotēkā, personāla atbildība un apmācība. Ieteicams apmeklētājiem redzamā vietā izvietot skaidri salasāmu pamata informāciju par bibliotēkas īstenotajiem epidemioloģiskās drošības pasākumiem.
  22. Bibliotēka nosaka par epidemioloģisko drošību atbildīgo personu (vai personas), nodrošina atbildīgās personas klātbūtni bibliotēkā tā darba laikā un apmeklētājiem redzamā vietā izvieta par epidemioloģisko drošību atbildīgās personas kontaktinformāciju.
  23. Bibliotēka apmeklētājiem redzamās vietās izvieta skaidri salasāmas norādes par nepieciešamību būt sociāli atbildīgiem un ievērot divu metru distanci un aicinājumu par nacionālās kontaktu noteikšanas un brīdināšanas mobilās lietotnes "Apturi Covid" izmantošanu. Bibliotēka iespēju robežās iezīmē vietas divu metru distances ievērošanai vietās, kurās iespējama apmeklētāju pulcēšanās, piemēram, pie tualetes telpām.
  24. Bibliotēka iespēju robežās, ievērojot bibliotēkā noteiktās mikroklimata prasības krājuma saglabāšanai, īsteno pasākumus gaisa kvalitātes nodrošināšanai. Ja bibliotēka aprīkota ar automātisku ventilācijas sistēmu, bibliotēka nodrošina vismaz 700 ppm CO₂ koncentrācijas līmeni¹ bibliotēkas telpās, neatkarīgi no tajās esošā apmeklētāju skaita. Ja bibliotēkas telpas ir vēdināmas tikai mehāniski (atverot logus), vēdināšanu veic vismaz ik pēc divām stundām uz 15 minūtēm, šajā laikā iespēju robežās neuzņemot apmeklētājus. Bibliotēka iespēju robežās apmeklētājiem redzamā vietā izvieta informāciju par īstenotajiem pasākumiem gaisa kvalitātes nodrošināšanai.
  25. Ja bibliotēkas telpās vai teritorijā tiek īstenota tirdzniecība, bibliotēka nodrošina tās atbilstību Ministru kabineta 2020.gada 9.jūnija noteikumos Nr.360 „Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” noteiktajam.
  26. Bibliotēka nodrošina gan darbiniekiem, gan apmeklētājiem iespēju ievērot roku higiēnu (roku mazgāšanu ar tekošu ūdeni un ziepēm un higiēniskus roku nosusināšanas līdzekļus, vai roku dezinfekcijas līdzekļu lietošanu (70% etanola šķīdums vai cits efektīvs roku dezinfekcijas līdzeklis)).

---

¹ Rekomendācijas pasākumu kopai Covid-19 pandēmijas ierobežošanai (pieejamas Latvijas Zinātņu akadēmijas tīmekļvietnē: https://www.lza.lv/images/IK_CV/CO2%20monitorings.pdf)

27. Bibliotēka, piedāvājot apmeklētājiem kopīgi lietojamu tehnisko ierīču izmantošanu (datori, to tastatūras un peles, skārienjūtīgi ekrāni u.tml.), apmeklētājiem nodrošina iespēju pirms to lietošanas dezinficēt rokas vai arī veic šo ierīču regulāru dezinfekciju (vismaz 3-5 reizes dienā, ja iespējams – pēc katras lietošanas reizes) ar šīm ierīcēm piemērotiem dezinfekcijas līdzekļiem.
28. Bibliotēka regulāri veic telpu uzkopšanu, īpaši rūpīgi tīrot visas koplietošanas virsmas (piemēram, durvju rokturus, galdu virsmas, krēslu roku balstus, kāpņu un sienu margas, virsmas tualetēs, izmantojot piemērotus dezinfekcijas līdzekļus (ieteicamie dezinfekcijas līdzekļi ir 70% etanola šķīdums vai 0,5% nātrija hipohlorīta šķīdums). Virsmas, kam pieskaras liels skaits apmeklētāju, vēlams tīrīt vairākas reizes dienā.
29. Bibliotēka publiski (tai skaitā bibliotēkas tīmekļvietnē, sociālajos medijos, uz vietas bibliotēkā) izvieto paziņojumus, kas aicina apmeklētājus izvērtēt savu veselības stāvokli un neapmeklēt bibliotēku, ja personai ir elpceļu infekcijas slimības simptomi, kā arī ja personai ir noteikts pienākums ievērot pašizolāciju, mājas karantīnu vai stingras izolācijas nosacījumus.
30. Bibliotēka nodrošina, lai bibliotēkā neatrastos apmeklētāji un darbinieki ar elpceļu infekcijas slimības pazīmēm (drudzis, klepus, elpas trūkums). Bibliotēkai ir tiesības personām ar elpceļu infekcijas slimības pazīmēm liegt ieeju bibliotēkā un aicināt tās atstāt bibliotēku, rekomendējot doties uz mājām un sazināties ar savu ģimenes ārstu.
31. Ja bibliotēka iznomā telpas fiziskām vai juridiskām personām privātu vai publisku pasākumu organizēšanai, bibliotēka telpu nomas līgumā nosaka nomnieka atbildību par epidemioloģiskās drošības noteikumu ievērošanu.